

CONTRIBUCIÓ A LA BIBLIOGRAFIA DE LA CANÇÓ POPULAR CATALANA

per

ROBERT GERHARD

Ex-alumne del Reial Conservatori de Múnic

A l'inaugurar avui l'ARXIU la bibliografia de la Cançó popular catalana, recapta el concurs dels seus col·laboradors, dels folkloristes (especialment els músics) i, en general, de tots els recercadors de les coses catalanes. Havent d'ésser continuada la present matèria en els cursos successius, agraiem totes aquelles notes o indicacions que vinguin a completar la llista de les obres de que's dóna compte més avall.

La manca d'orientació etnogràfica que acusa una gran part dels reculls de cançons populars catalanes publicats, ens ha decidit a adoptar un criteri ample en la redacció d'aquest treball bibliogràfic, fent esment de reculls de cançons «harmonisades», on el fet folklòric pur no hi troba certament la seva expressió adequada. Aquests reculls constitueixen sovint una manifestació de Folklore *aplicat*. Entenem que s'imposa la prudent revisió de la majoria dels reculls publicats.

En canvi, fem omisió, ara per ara, d'aquells aplecs de cançons que contenen la lletra sola sense la tonada. Lletra i tonada són inseparables, constituint un tot indivisible. Aquest és el criteri que'ns ha guiat en la redacció del Qüestionari primer de la sèrie sobre la Cançó popular catalana.

Deixem per a un altre dia el registrar els estudis crític-literari-artístics sobre les nostres cançons, els treballs d'En Pau Piferrer, M. Milà i Fontanals, Ma-

rian Aguiló, Bertran i Bros, Massó i Torrents, Serra i Pagès, etc., en el camp dels literats, i els dels mestres Pedrell, Millet, A. Noguera, Nicolau, L. Chavarri, etc., en el camp dels músics.

No volem acabar aquesta curta nota preliminar sense remerciar públicament als senyors Mtre. Pedrell, R. Serra i Pagès, Sebastià Farnés, J. Oliver i Castañer, Mtre. Francesc Pujol, de l'«Orfeó Català», i Ramon N. Comas, bibliotecari del «Centre Excursionista de Catalunya», la generosa i il·lustrada cooperació que'ns han prestat en la tasca que avui comencem.

OBRES AMB LLETRA I TONADA ⁽¹⁾

*ALIÓ (F.): *Cansons populars catalanas*. — Barcelona, J. Bta. Pujol, sense data.

ANGLÈS, Pvre. (Higini): *Els cants populars religiosos i el novenari d'ànimes*. — Revista «Vida Cristiana», any II (1916), n.º 18.

*«ANUARI DE L'ASSOCIACIÓ D'EXCURSIONS CATALANA»: *Aplec de cansons populars catalanas* (XIII). — Any II (1882), pàgs. 493-513. Col·lectors: Cels Gomis, Vicens Plantada Fonolleda, J. Cortils i Vieta. Anotador: F. de S. Maspons i Labrós.

*ARIET BARBERIS (Antoni): *Topografia mèdica de Viladrau* (4 cançons). — Barcelona, Fidel Giró, 1915. Vegi's pàgs. 62-65, 66, 67-68 i 112.

(1) Les obres precedides d'un * són registrades en els volums I o II d'ESTUDIS I MATERIALS, o bé han ingressat a l'ARXIU, encara que no hagin sigut registrades.

Cal advertir que en la present Bibliografia es donen les indicacions estrictament necessàries de cada obra, sense presentar degudament destriades les composicions que la integren, no sols per a no allargar excessivament el treball, sinó també per a evitar repeticions. Efectivament, segons el mètode d'exploració seguit per l'ARXIU, l'esmentada operació de destriament se verifica en la secció permanent de «Publicacions registrades» dels volums d'ESTUDIS I MATERIALS, als quals remetem complementàriament al llegidor. — N. de la D.

AUBRY (Pierre): *Iter Hispanicum*. Notices et extraits de manuscrits de musique ancienne conservés dans les bibliothèques d'Espagne. — Paris, Paul Geuthner, 1908. Vegi's «Folk-lore musical d'Espagne» (cançons harmonisades per F. Pedrell), pàgs. 76-84.

BAILLE (Gabriel): *Montanyes regalades* (Ab piano y noticia sus la Cançó popular). — Perpinyà, Pomés, 1905.

BERGUE (Paul): *Etudes critiques sur les chansons catalanes*. — Rev. «Ruscino», any 1912, n.º 3, pàgs. 237-254.

* BERTRAN I BROS (P.): *Cançons i follies populars recollides al peu del Montserrat*. — Barcelona, Àlvar Verdaguier, 1885.

BOFILL I POCH (A.): «Butlletí de l'Associació d'Excursions Catalana», any XI (1888), n.ºs 112-117, pàgs. 54 i 121 (2 goigs amb llur tonada).

BOSCH DE LA TRINXERIA (C.): *Costums que's perden*. — Vid. *Miscelanea folk-lòrica*. «Biblioteca folk-lòrica del Centre Excursionista de Catalunya», vol. IV, 1887. (Corrandes i cançons).

* BOSCH I HUMET (E.): *Folk-lore musical. Cançons populars recollides a les Guillerries*. — Barcelona, «L'Avenç», 1909.

BOSCH, Pvre. (Vicens): *Cançons populars catalanes recollides a Talarn i altres pobles*. «Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya», vol. VI (1896). — *Cançons velles*. *Ibid.*, vol. VII (1897). — *Notes folk-lòriques*. *Ibid.*, vol. IX (1899); vol. XI (1901). — *Balls antics del Pallars superior i inferior*. *Ibid.*, vol. XVI (1906). — *Folk-lore (El mal Comte)*. *Ibid.*, vol. XVII (1907). — *Nou Cançoner*. «Butlletí del Centre Excursionista de Lleida», any V (1912), n.ºs 1-6, 7-12; any VI (1916), n.ºs 1 i 2.

* BRIZ (F. P.): *Cansons de la terra. Cants populars catalans* (5 vols). — Vol. I. (en col·laboració amb En Candi Candi), Barcelona, E. Ferrando Roca, 1866. — Vol. II,

Juan Roca i Bros, 1867. — Vols. III, IV i V, Àlvar Verdaguier, 1871, 1874 i 1877.

* «BUTLLETÍ DEL CENTRE EXCURSIONISTA DE VICH»: Dues cançons, sense indicació de col·lector ni de lloc. Any VI (1917), n.º 22.

CAMPS I MERCADAL (Francesc): *Folk-lore menorquí. De la pagesia*. — «Revista de Menorca», vol. IX (1914), pàgs. 223, 241-245; vol. X (1916), pàgs. 153 i 158.

* CAPMANY (Aureli): *Cançoner popular*. Tres Sèries. — Barcelona, «L'Avenç», 1903-1913.

* CASTELLÀ, C. M. F. (Josep): *Lo Baitet (monòlec)*. — A. Gost, Barcelona, 1913. Vegi's al final la cançó popular del Baitet.

CHAVARRI (Eduard L.): *La cançó del sol*. — «Revista Musical Catalana», vol. V (1909).

* COLL AGULLÓ (A.): *Cançons populars catalanes per a cant i piano, harmonisades*. — Barcelona, Joaquim Mora, sense data.

* CORTILS I VIETA (J.): *Ethologia de Blanes*. — «Biblioteca popular de l'Associació d'Excursions Catalana». Barcelona, Àlvar Verdaguier, 1886. Vegi's pàgs. 106, 108, 109 i 111.

* ESQUERRÀ (Adrià): *Nadales populars*. — Barcelona, «Unió Musical Espanyola», 1917.

ESTADELLA ARNÓ (J.): *Notes folk-lòriques (cançons de pandero)*. — «Butlletí del Centre Excursionista de Lleida», any I, n.ºs 1, 2 i 3.

FABRE, Pvre. (J.): Tres cançons harmonisades. «Revista Musical Catalana», 1907, 1909, 1911.

FARNÉS (Julita): «Musa Catalana». (*Cinc cançons populars harmonisades). Barcelona, B. Baxarias, 1908. — *El*

Folk-lore de Tossa. «Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya», vol. XXI (1911).

FARNÉS (Sebastià): *D'ací y d'allà*. — Cançons populars catalanes publicades en la Revista «Lo Pensament Català», any I, n.ºs 30, 31, 37, 42; any II, n.º 31.

FELIU (Pere): *Notes folk-lòriques de Gironella i Puig-reig*. — «Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya», vol. XV (1905).

GAY (Joan): *Cançons populars de Catalunya*. — Paris, H. Lemoine & Cie

* GIBERT (Vicens M.^a de): *Cançons populars catalanes (harmonisades)*. — Barcelona, «Unió Musical Espanyola» (sense data).

GUASCH (Joan): *Cançons populars catalanes*. — Barcelona, «Univers Musical», 1901.

* «L'AVENÇ» (Biblioteca popular de): *Cançons populars catalanes (Quatre Sèries)*. — Barcelona, «L'Avenç», 1909, 1909, 1910, 1916. — Col·lector de les dues primeres sèries, Jaume Llobera; de la quarta, Adolf Carrera.

LEGUIEL (Emile): *Deux chansons*. — «Revue Catalane», Perpinyà, 1909, pàgs. 48 i 173.

* MAS I SERRACANT (D.): *La Cançó popular a tret de mainada*. — Recull de 12 cançons catalanes harmonisades. Barcelona, «Iberia Musical», 1916.

* MILÀ I FONTANALS (Manuel): *Romancerillo Catalán. Canciones tradicionales*. — Barcelona, Àlvar Verdager, 1882.

* MILLET (Lluís): *El cant popular religiós*. Conferència llegida en el III Congrés nacional de música sagrada. — Barcelona, «Orfeo Català», 1912. Reproduïda en el llibre: *Pel nostre ideal. Recull d'escrits de Lluís Millet*. Barcelona, Joaquim Horta, 1917. Vegi's pàgs. 185-225.

SEGURA, Pvre. (Joan): * *Cançons catalanes aplegades en la comarca d'Urgell*. Vegi's *Miscelànea folk-lòrica*, citada del «Centre Excursionista de Catalunya», vol. IV (1887).

SERRA I BOLDÚ (Valeri): * *Cançons de Pandero*. Barcelona, «L'Avenç», 1907. — Dues cançons publicades en el «Butlletí del Centre Excursionista de Lleida», any III (1910). — * *Calendari Folk-lòric d'Urgell*. Barcelona, Seix i Barral, 1914. Vegi's pàgs. 24, 36, 65, 95, 101, 107, 201, 202, 246, 247, 254, 269, 328 i 347. — * *Llibre popular del Rosari* (Folk-lore del Roser). Barcelona, «Foment de Pietat Catalana», 1917. Vegi's pàgs. 76, 80, 89, 95, 97, 105, 134, 155 i 162.

SERRA I VILARÓ, Pvre. (J.): *El Cançoner del Calic*. — Barcelona, «L'Avenç», 1914. (Treball publicat en el «Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya»).

* SOCIETAT D'ESTUDIS CATALANS (de Perpinyà): *La Santo Estello a Perpinyà*. — J. Comet, 1910. Conté, de més a més, la cançó popular *Montanyes regalades* (lletra i tonada).

* SUÑOL, O. S. B. (Greg. M.^a): *Goigs d'un còdic de Montserrat, segle XIV*. — «Revista Montserratina», any IV (1910), n.º 10; any VIII (1914), n.º 1.

TORRES (B.): *Album de compositores mallorquines*. (Quatre cançons populars). — Madrid, Zozaya, sense data.

TORT I DANIEL (J. E.): * *Algunas consideracions sobre la música popular catalana*. Barcelona, Henrich i Comp.^a, 1891. — *Notícia Musical del «Lied» o cançó catalana*. Barcelona, 1892. — * *Folk-lore musical català*. Cançons populars catalanes pera cant y piano (ab la lletra). Barcelona, Víctor Verdós i Feliu, 1895.

* VERGÉS I PAULÍ (R.): *Espurnes de la llar*. Costums i tradicions tortosines. Tom I. — Tortosa, Querol, 1909. Vegi's pàgs. 159-169 (dances i cançons).

* VICENS (A.): *Tonada d'es Segar* (Folk-lore Musical Mallorquí). — Amengual i Muntaner, Ciutat de Mallorca.

* VIGO (Enric): *Aplec de balls populars del Pallars*. — «Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya» any XIX (1909). Fascicle apart de la «Secció de Folk-lore» de l'esmentat Centre.

VILA, Pvre. (Antoni): *Mossen Peyra, Rector de la Vola*. Estudi folk-lòric i crític-històric. — «Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya», vol. XV (1905).

* VILAPLANA (Joaquim): *Nota folk-lòrica*. — «Butlletí del Centre Excursionista de Vich», any III (1914), n.º IX, pàg. 150.

VILAREM (E.): *Vingt chansons populaires du Roussillon*, recueillies et commentées par E. Vilarem, notées et harmonisées par H. Carcassonne. — Perpignan, A. Pomés, 1903.

* VIVES (Amadeu): *Cançons populars catalanes*. — Barcelona, «Musical Emporium» (sense data).

* XANDRI. (Josep): *La Cerdaña*. (Estudio geográfico-histórico-lingüístico). — Madrid, imp. del Asilo del S. C. de Jesús. Vegi's (balls i cançons populars) pàgs. 246-253 ⁽¹⁾.

(1) Tenim en preparació una Bibliografia de Goigs catalans amb tonada, la qual, com un capítol de la present Bibliografia, insertarem en altra ocasió, majorment havent començat l'ARXIU una secció especial sobre «Religiositat popular i tradicional de Catalunya».